

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД НА РЕКТОРА НА НХА – 2020

Уважаеми преподаватели, студенти и служители,

В настоящия доклад представям на вашето внимание основните акценти в дейността на Националната художествена академия.

В него са включени най-значимите резултати и процеси, определящи състоянието и перспективите пред Академията.

Изчерпателна и подробна информация и отчет по различните сектори и дейности ще намерите в приложенията към този доклад.

1. УПРАВЛЕНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ

Основно предизвикателство пред Академията през изминалата 2020, както впрочем и за целия свят, беше справянето с пандемията и произтичащите от нея динамично променящите се условия.

По повод затварянето на университетите с цел намаляване на заразата от COVID-19, в НХА за изключително кратък срок се генерираха служебни пощи, както на всички редовни и хонорувани преподаватели, така и на всички студенти. Улеснена беше и комуникацията на преподавателите и администрацията със студентите, посредством създаването на групов имейл за всеки курс. Академията успешно и практически без загуба на време премина в дистанционна форма на управление и координация. През изтеклия период проведохме 1 Общо събрание в две части, 12 заседания на Академичния съвет, 8 заседания на ФИИ, 10 заседания на ФПИ, 15 заседания на Ректорския съвет, 3 заседания на Бюджетната комисия, заседания на Комисията по качеството, Галерийния съвет и други.

Бяха създадени специализирани комисии за належащи актуализации и промени в нормативните документи на НХА. Създаването на административно-правен отдел и ритмичната, и отговорна работа на органите за колективно управление дадоха важни и навременни резултати. Актуализиран е Правилника за дейността на НХА,

във връзка с изменения и допълнения на Закона за висшето образование.

Създадох се Вътрешни правила за работните заплати и Правилник за учебната и допълнителна натовареност на академичния състав в НХА.

Академичния съвет изпълни ролята си на колективен управляващ орган като решаваше редица актуални въпроси, свързани с учебния процес, кадрови въпроси, финансови и стопански въпроси, както и всички други дейности от живота на институцията.

За настоятели на Академията, бяха предложени достойни личности – общественици и представители на бизнеса. След задълбочена дискусия, се проведе тайно гласуване и Академичният съвет избра Съвет на Настоятелите.

2. УЧЕБНА, РЕКЛАМНО-ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ, АКРЕДИТАЦИЯ И АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

РЕГИСТЪР НА СТУДЕНТИТЕ В НХА

И РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА

Целогодишно се поддържа и актуализира регистър на всички действащи, прекъснали студенти и докторанти.

Поддържа се регистър с данни на академичния състав, като от 2020 г. той е разширен с изискуема информация (напр. данни се подават за преподавателската ангажираност в началото и в края на всеки семестър).

Ежегодно се взимат справки от тези регистри, на чиято база се дава бюджетната субсидия за издръжка на обучението в НХА и повечето от тези данни влизат в Рейтинговата система на Р. България.

През изминалата 2020 г. НХА традиционно бе първа в професионалното направление „Изобразително изкуство“. От значение е да изтъкнем, че ние увеличаваме своите точки и разликата с останалите университети, което е условие за все по-добро финансиране.

ПРИЕМНИ ИЗПИТИ

Поради епидемичната обстановка, кандидатстудентската кампания се проведе без подготвителни курсове, без посещения по училища и други присъствени инициативи.

Преподавателският състав положи много усилия и направи възможно дистанционното консултиране на кандидатите. Добре организирана бе и онлайн кампанията за подаване на документи. Учебно-методичният отдел осигури възможност на всички групи кандидати да могат да кандидатстват. Бе проявено и специално отношение към кандидати, неможещи да подадат документи си дистанционно. Специализираната администрация приемаше техните заявления на място.

Със съдействието на IT специалиста, УМО успя да изгради нужните организация и логистика по подаване на изпитните работи. Много важно е да се изтъкне, че НХА запази високите критерии към изпитните работи предавани в електронна среда. Едно сравнение с други университети, обучаващи в нашето професионално направление, показва силно занижени или по-скоро липсващи изисквания при приема на студенти в тях.

Можем да заключим, че на този фон, кандидатите в НХА бяха много и конкурсния избор бе направен по качествен признак.

Общ брой на кандидатите за окс „бакалавър“ над средно образование – за 2020 г. – 356; за 2019 г. – 365; за 2018 г. – 337; за 2017 г. – 360 и за 2016 г. – 306.

Броят на кандидатите за окс „Магистър“ над окс „Бакалавър“ бе – за 2020 г. – 137; за 2019 г. – 111; за 2018 г. – 126; за 2017 г – 139 и за 2016 г. – 146.

Или общо кандидат-студентите ни бяха за 2020 г. – 493; за 2019 г. – 476; за 2018 г. – 463; за 2017 г. – 499 и за 2016 г. – 452.

Приети студенти – чужденци за уч. 2020/2021 г. – 24.

През 2021 бяха приети 22 редовни и 1 задочен докторант (колкото бяха и заявените бройки).

За 2021 г. действащите докторанти в НХА са:

Общо докторанти – ФИИ – 68

Общо докторанти – ФПИ – 21

ХАБИЛИТАЦИИ

С цел преодоляване на забавянето от предните няколко години и нормализиране на развитието на академичния състав, се създаде нова организация за попълване на данните на преподаватели от НХА в регистъра за академичния и научния състав към НАЦИД. От неколцина в началото на 2020 към 30.01.2021 преподаватели от НХА регистрирани и с одобрени наукометрични данни са вече 34.

Това позволи да се стартират академични конкурси за гл. асистент 6 броя, за доцент 13 броя и за професор 4 броя. В ход са общо 23 конкурса за академични длъжности, обявени през 2020 и началото на 2021.

ХОНОРУВАНИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ В НХА

През 2020 година броят на хоноруваните преподаватели бе – 137; за уч. 2019/20 – 168; за уч. 2018/2019 г. – 156; за уч. 2017/18 г.– 130 и за уч. 2016/2017 г. – 130.

ТЕКУЩИ ДЕЙНОСТИ

Беше извършена организация и координация при изготвяне и усъвършенстване на учебната документация – учебни планове, квалификационни характеристики и учебни програми.

Приети бяха изцяло нов учебен план и нови дисциплини в катедра „Реставрация“ В ход е разработката на магистърски програми, като някои са предназначени специално за Филиала в Бургас.

Създаде се катедра „Общоакадемични дисциплини“ – Филиал Бургас. В момента текат първите конкурси за попълването ѝ.

Подготви се обемна документация за програмната акредитация на НХА.

Оказвана беше методическа помощ при създаването и актуализацията на учебната документация за специализираните училища по изкуствата и тези с отделни художествени паралелки. Подготвят се договори с някои от тези училища.

КАРИЕРЕН ЦЕНТЪР

Кариерният център продължи да следи с интерес изявите на студентите и възпитаниците на НХА и съдейства за тяхното своевременно отразяване.

Активно съдейства за осъществяване на връзка с партньори и разработване на нови отношения с обучителни организации, съдействайки по проекта на МОН „Студентски практики – Фаза 2“.

Проведоха се срещи и бяха сключени договори за съвместни действия с фирми за сътрудничество в областта на индустриалния, графичния дизайн и др. с цел кариерно развитие на студентите, поставяйки ги в реална и конкурентна бизнес среда.

През годината Кариерният център съдейства за информиране на студентите, относно практики и стипендии, организирани от чуждестранни институции, културни центрове в България и чужбина.

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА, РЕКЛАМНО-ИНФОРМАЦИОННА, ПЕЧАТНА И ЕЛЕКТРОННА ДЕЙНОСТ

Продължи грижата за организацията, комуникацията, както и работата по изготвяне на рекламни визии и разработки за всички събития, изложби, празници, кандидатстудентска кампания, отворени врати, консултации и курсове за кандидат-студенти. Продължи активната комуникация с настоящите студенти, преподаватели, алумни, с партниращите институции, с държавните органи, с медии и потребители.

3. НАУЧНА, ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА, ИЗДАТЕЛСКА И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

НХТД

За участие в конкурса по НХТД през 2020 г. постъпиха общо 23 проекта на обща стойност 99 535 лв. От тях бяха одобрени за финансиране 23 проекта на обща стойност 101 055 лв. (без да са включени сумите за рецензии и осигуровки). Предвидените средства за рецензиране на първоначалните и окончателните рецензии (общо 69 бр.) са 1 520 лв. Отпуснатата сума по бюджет за 2020 г. е 97 005 лв.

ГАЛЕРИЯ „АКАДЕМИЯ“ И ДРУГА ИЗЛОЖБЕНА ДЕЙНОСТ

През изминалата 2020 г, галерия „Академия“ продължи своята дейност, въпреки специфичните условия. Бяха организирани и представени 11 изложби, част от които самостоятелни, а други отбелязаха годишнини и юбилеи на катедри от НХА. Спазвайки традицията и необходимото ниво, се представиха изложбите на дипломираните магистри от двата факултета. Организирани бяха 4 изложби извън пространствата на Академията.

Множеството изложби, другите артистични и научни събития на катедрите, могат да бъдат видени в приложенията – отчетите на ФИИ, ФПИ и Филиала в Бургас.

МУЗЕЙНА СБИРКА НА НХА

В периода януари 2020 – януари 2021 г. към Регистъра на музейните експонати в автоматизираната система на НХА бяха въведени 520 бр. творби от основен фонд „Живопис“ (1944–1989). Извършена е дигитализация на част от фонд „Графика“ и фонд „Живопис“ във връзка с реализацията на проектите „115 години Графика в НХА“ и „Отпечатване на каталог „Музейна сбирка“ на НХА. Колекция Живопис (1944–1989) и представяне на творбите в експозиция в галерия „Академия“. През 2020 г. в Музейната сбирка постъпиха 42 произведения, дарения от авторите

Анастасия Панайотова, Радосвета Желязкова, Йордан Вампоров, Любомил Драганов и Теодор Ушев. През 2020 г. НХА участва с произведения от музейната сбирка в две външни изложби в СГХГ.

ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“

– Изходяща студентска мобилност

През 2020 г. заминали на мобилност през втория семестър са 14 студенти (ФИИ – 9, ФПИ – 5). През първия семестър на 2020/2021 академична година 2-ма студенти осъществиха мобилност по програмата (и двамата от ФИИ). От селектираните студенти за мобилност през 2020/2021 година, 24 кандидатстваха през месеците септември – ноември 2020 г. за мобилност през втори семестър в избрани партньорски страни в Европа, а 3-ма ще кандидатстват за мобилност с цел практика.

– Входяща студентска мобилност

През първият семестър на 2019/2020 г., броят на входящите студенти е 18. Приетите входящи студенти за втори семестър са 9 (от партньорски институции от Франция, Германия, Португалия, Австрия, Чехия, Полша, Италия, Литва и Испания). От партниращи страни (трети страни) приета беше и студентка (магистър) в катедра „Живопис“ от Грузия.

– Мобилност на преподаватели

През втория семестър на 2019/2020 академична година беше осъществена 1 входяща мобилност с цел преподаване от Грузия (ФИИ).

– Хартата за висше образование „Еразъм“

През първата половина на 2020 г. Международен отдел на НХА кандидатства по поканата за нова Харта за висше образование „Еразъм“ за новия програмен период 2021–2027 г. Получената Харта за висше образование „Еразъм“ (ЕСНЕ) осигурява на НХА общата рамка за качество за дейностите по европейско и международно сътрудничество, които дадено висше учебно заведение може да провежда в рамките на програма „Еразъм+“.

– Сключени двустранни споразумения по програма „Еразъм+“

Сключените до момента двустранни споразумения по програма „Еразъм+“ на НХА с партньорски институции в и извън Европа са 111. През 2020 г са правени опити за започване на нови сътрудничества в художествени институции в Испания и в Холандия, които не са били успешни, поради ситуацията на пандемия през годината.

– Договори по програма „Еразъм+“

НХА има 2 одобрени двугодишни проекта, финансирани по програма „Еразъм+“ и сключени договори между НХА и Център за развитие на човешките ресурси – първият е за мобилности на преподаватели, студенти и административен персонал от НХА в Европа, а вторият – за мобилност в двете посоки на преподаватели и студенти (докторанти) от НХА и от партньорски институции в Мексико, Казахстан, Грузия и Китай.

CITE INTERNATIONAL DES ARTS, PARIS

През месеците януари – февруари 2020 г. протече и кампанията по селекцията на преподаватели и студенти за резидентски престой в творческото студио CITE INTERNATIONAL DES ARTS, PARIS. Бяха разпределени периодите на престой за 2020 година, но поради сложната обстановка, всички резиденти бяха пренасочени към реализиране на престоите си в Сите през календарната 2021 г. В началото на 2020 г. своите престои осъществиха 2-ма магистри от ФПИ и 1 преподавател от ФИИ.

ФУЛБРАЙТ – БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КОМИСИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛЕН ОБМЕН

През първи семестър на 2020/2021 академична година бяха приети 2-ма преподаватели (в катедрите „Стенопис“ и „Текстил – изкуство и дизайн“).

ЕВРОПЕЙСКИ АЛИАНС НА АКАДЕМИИТЕ

По покана на Академията за изкуствата в Берлин (Akademie der Künste) от 8 до 10 октомври 2020 г. се проведе международна конференция, на която 70

представители на европейски художествени академии и културни институции се събраха, за да иницират съвместния проект „Европейски алианс на академиите“. НХА бе представена от ректора проф. Георги Янков.

БИБЛИОТЕКА НХА

Фондът на библиотеката в края на 2020 г. наброява 30 856 библиотечни единици. През 2020 г. са получени дарения от 427 книги и 86 броя списания. В библиотеката през 2020 година са обслужени 1 883 читатели. Бяха предоставени за ползване 3 502 тома книги.

Към основните дейности на библиотеката през 2020 г. се добави и сканиране на библиотечни материали – 112 книги от най-често ползваните заглавия с общ брой страници 26 542.

4. ФИНАНСОВА, АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКА И СТРОИТЕЛНО-РЕМОНТНА ДЕЙНОСТ

През 2020 година бе извършена структурна и кадрова реорганизация в различните административни отдели.

Мястото на ръководител административен отдел, бе реорганизирано в ръководител на административно-правен отдел. След конкурс бе избран юрист с професионален опит, който поема значителна част от административната и изцяло правната дейност на академията.

Във Финансово-счетоводен отдел отново след конкурс бе избран нов главен счетоводител и двама служители. В процес на попълване са още две места за счетоводители.

Избран бе и нов служител за финансов контрол. Така на практика сме с изцяло нов екип във ФСО.

В Учебно методичен отдел също продължава процеса на обновление на служителите.

Завареното финансово положение към 2020 се оказа по-сложно отколкото предполагахме. Наследените от предходните години парични задължения се оказаха над един милион лева. В това число и неизплатени стипендии за 2018 на стойност 191 800 лв., като 50 % от тях (95 900 лв.) бяха изплатени през 2020, а останалите (95 900 лв.) се предвижда да бъдат изплатени през настоящата 2021 г., с което Академията ще покрие всички наследени задължения от минали години. Стриктното спазване на дисциплина и икономии, както усилията и разбирането на всички ви, са в основата на положителния финансов резултат в края на миналата година. Успяхме да преодолеем критичната ситуацията, допълнително усложнена и от пандемичната обстановка. Въпреки всички трудности завършихме финансовата година без задължения и с преходен остатък от 418 562 лв.

Стопанският отдел беше принуден да работи в усложнената обстановка от КОВИД 19, но въпреки това бяха извършени ремонти и благоустрояване в сградите собственост на НХА. В северната сграда на ул. „Шипка“ №1 бяха преустроени и ремонтирани тоалетните. Дворът е естетизиран, озеленен и обновен с изградена напоителна система чрез дарителски средства от председателя на Българо-Израелската търговска камара. На бул. „Цариградско шосе“ №73, в северното крило, инсталацията с топла и студена вода беше подменена изцяло.

Проведена бе Обществена поръчка в системата на ЦАИС ЕОП за строително-ремонтни дейности и обзавеждане в бл.28 на студенски общежития, на обща стойност 906 000 лв., която предстои да бъде изпълнена през 2021 г. Средствата бяха получени от държавата след кандидатстване от страна на НХА.

През настоящата година новоизбраното ръководство на НХА започна да изпълнява предписанията от трите одита, които обхващат периода 2017 – 2019 г. от управлението на предишното ръководство. Част от тях са изпълнени други са в процес на актуализация и изработка.

Важна част от дейността на ръководството е приетата от АС и одобрена, с ПМС през декември 2020 година, „Програма за оптимизация на разходите и структурата на НХА“.

Уважаеми преподаватели, студенти и служители,

В приложените файлове ще видите и отчетните доклади на Декана на ФИИ, Декана на ФПИ и Директора на Филиала на НХА в Бургас. Те вече са представяни пред Общите събрания на факултетите. Аналитични и подробни те обхващат в цялост позитивните и многобройни прояви и дейности присъщи за образователните традиции и творческа свобода в Академията. В същото време те правдиво посочват и проблемите, които всички ние сме отлагали в миналото и на които е дошло времето. И аз съм убеден че ние ще ги преодолеем. Тази увереност ми дава не само голямата по обем работа свършена през първата година на този мандат, но и мотивацията и волята на всички ни за развитието на НХА.

Накрая искам да изкажа огромната си благодарност на ръководния екип, на заместник-ректорите, деканите и техните заместници, на началник-отделите, на експерт Връзки с обществеността, на всички служители и разбира се, на талисмана ни леля Цецка.

Да живее Академията!

Благодаря за вниманието!